

วงศ์เดือน จงสุดท้วงศ์ : พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของประชาชนวัยทำงาน
 ในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลเมืองสระบุรี. (HEALTH PROMOTING BEHAVIORS AND RELATED
 FACTORS AMONG WORKING AGE GROUP IN CONGESTED COMMUNITIES IN
 MUNICIPALITY OF SARA BURI DISTRICT) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพ.ปติ ธนะมัน, อ.ที่ปรึกษาร่วม :
 ผศ.สมรัตน์ เลิศมหาฤทธิ์, จำนวน 142 หน้า. ISBN 974-53-1402-1

การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพและความสัมพันธ์
 ระหว่างปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคลและความรู้-การรับรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของ
 ประชาชนวัยทำงานในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลเมืองสระบุรี ทำการเลือกชุมชนตัวอย่างอย่างง่าย 5 ชุมชน
 จากชุมชนแออัด 9ชุมชน และสุ่มตัวอย่างประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุ 15-59 ปี จำนวน 400 คน
 เก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2547ถึง กุมภาพันธ์ 2548 โดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
 พรรณนาด้วยค่าสถิติ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีทดสอบ
 ไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง(ร้อยละ58.0) อายุเฉลี่ย 40.7 ปี มากกว่าครึ่ง
 จบชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ54.3) อาชีพส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ39.3) พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดย
 รวมอยู่ในระดับต่ำ(ร้อยละ66.8)เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่อยู่ใน
 ระดับสูงคือด้านการบริโภคอาหาร(ร้อยละ74.5) ระดับปานกลางคือ ด้านการจัดการกับความเครียด(ร้อยละ
 38.0) และระดับต่ำ คือ ด้านการออกกำลังกาย (ร้อยละ83.0) สำหรับคุณลักษณะด้านประชากรที่มี
 ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<0.05$) กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดยรวม ได้แก่ อาชีพ,รายได้
 ครอบครัวต่อเดือนและการตรวจสุขภาพประจำปี เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ดัชนีมวลกาย,การศึกษา,อาชีพ,
 การมีโรคประจำตัวและการเคยได้รับการตรวจสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการ
 บริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<0.05$) อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการ
 ออกกำลังกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) และปัจจัยด้านความรู้-การรับรู้พบว่า มีเพียงปัจจัยด้าน
 ความเชื่อ-การรับรู้ด้านสุขภาพเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกาย
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$)

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางแผนการดำเนินงานในการสร้างเสริมสุขภาพให้กับ
 ประชาชนวัยทำงานในชุมชนแออัดเพื่อทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการออกกำลังกาย
 และการตรวจสุขภาพประจำปี โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างของ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา
 นอกจากนี้ควรมีการสร้างเสริมความเชื่อทางด้านสุขภาพที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ถูกต้อง
 เหมาะสมอย่างยั่งยืนต่อไป

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม.....ลายมือชื่อนิสิต วรวิไล อรุณวรรณ -
 สาขาวิชา เวชศาสตร์ชุมชน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา2547.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... สมรัตน์ เลิศมหาฤทธิ์

4674908830 : MAJOR COMMUNITY MEDICINE

KEY WORD : HEALTH PROMOTING BEHAVIORS / WORKING AGE GROUP / CONGESTED COMMUNITIES

WONGDUEN CHONGSUTAKAWEWONG : HEALTH PROMOTING BEHAVIORS AND RELATED FACTORS AMONG WORKING AGE GROUP IN CONGESTED COMMUNITIES IN MUNICIPALITY OF SARA BURI DISTRICT. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. BODDHANAMUN, M.D., M.P.H., THESIS COADVISOR : ASST. PROF. SOMRATLERTMAHARIT, M.Sc., M.Med.Stat. 142 PP. ISBN 974-53-1402-1

The purposes of this cross-sectional descriptive study were to assess health promoting behaviors. Their relationships with demographic characteristics and cognitive-perceptual factors among working age group in congested communities in Municipality of Sara buri District. The sample of 5 communities were selected using simple random sampling from 9 congested communities giving 400 people aged between 15-59 years old. The data collection was done through interview using structured questionnaires. The data was analyzed by descriptive statistics-- frequencies, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics using Chi-square test

The study found that Most of them were female(58%). The mean age was 40.7 years. Most of them had completed elementary school(54.3%)and the occupation to be employed(39.3%). The health promoting behavior was in low level as much as 66.8%. The behavior with moderate level Include coping strategies. Behavior with low level was physical exercises or sport. The cognitive-perceptual factors included that the belief and perception, knowledge and attitude were in high level practice. The demographic characteristics including occupation, family income, educational level, body mass index, disease illness and routine annual physical check up were significantly associated with nutrition(p<0.05) The occupational factor was significantly associated with physical exercises. The cognitive-perceptual factors health belief and perception was significantly associated with physical exercises(p<0.001).

In conclusion, it is recommended to encourage working age group in congested communities to change their health promoting behaviors on physical exercises or sport and they should have routine annual physical check up depend on the difference of occupation, family income and educational level among the population. In addition, should be taken into health belief and perception to enhance the proper health value and behaviors.

Department Preventive and Social Medicine.....Student 's signature *Wongduen Chongsutakawewong*
Field of Study Community Medicine.....Advisor 's signature *Bodhanamun*
Academic Year 2004.....Co- advisor 's signature *Somratlertmaharit*